

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

Articulus II. Qui possint postulare de jure Canonico?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

quoniam munus Advocati publicum est, nemini negare potest suum patrocinium sine probabili, seu justa causa; secus foro perpetuò interdicendus, neque unquam admittendus ad postulandum, per *L. 7. c. h. t.*

ARTICULUS II.

Qui possint postulare de jure Canonico?

2639.

Questio est, qui postulare, vel Advocatum agere Jure Canonico prohibeantur? Resp. 1. Clericum constitutum in sacris, vel etiam in minoribus, si beneficiatus sit, prohiberi postulare in causa seculari coram Judice seculari, *c. Clerici, 1. h. t. & c. Sacerdotis 3. eod.* Excipe, nisi pro se ipso, vel Ecclesia tua, vel (si necessitas postulat) pro conjunctis, aut miserabilibus personis postulet, vel in judicio agat, *c. 1. & 3. h. t.*

2640.

Ex hoc colliges 1. Clericum, etiam in Sacris constitutum, habere personam legitimam standi in judicio, pro se, & suis proprijs necessitatibus agendo, advocando, procurando; sic expressè habetur in *c. 1. h. t. ibi: nisi propriam causam, vel Ecclesia sua, fuerint persecuti*; aut pro miserabilibus fortè personis, quæ proprias causas administrare non possunt; sic *Barbosa ibid. n. 4.*

Colliges 2. Clericum non beneficiatum, & carentem patrimonio, licitè posse postulare, seu Advocatum, aut Procuratorem agere coram Judice seculari; *Barb. cit. n.* quod à fortiori procedit coram Judice Ecclesiastico; intellige tamen, si alijs medijs statum non dedecentibus, non possit egestatem sublevare.

Colliges 3. Monachos non posse in foro seculari postulare nomine suo, & pro se; quia nihil proprium, ac nullius rei dominium habent *in sua persona particulari*: posse tamen nomine sui Monasterij cum licentia sui Prælati, si ejus utilitas, vel necessitas hoc exigat, *c. 2. h. t. c. Monachi à Monasterio 16. q. 1.* nec tantum pro rebus Monasterij; sed etiam pro amicis ejus ex titulo gratitudinis; sic Innocentius in *c. 1. h. t.* Hinc Salzedo (apud *Barbos. cit. in c. 2. h. t. n. 2.*) refert Lupum Abbatem, Monachos suos aluisse ex lucro suæ Advocacionis.

2641.

Colliges 4. per eadem jura, quibus conceditur, vel prohibetur Monachis postulare, idem etiam concedi, vel prohiberi

Canonicis Regularibus; cum & hi, ratione professionis, proprium non habeant, nisi in communi; *Barb. cit. n. 2. in fin. c. 2.* ubi hoc definitum est *de Monachis*, non ratione Ordinis Monachalis, sed ratione professionis, vi cujus non habent proprium; sic *Vivianus in hunc Tit. n. 2.*

Ex hoc colliges 5. Scholasticos Societatis Iesu cum licentia suorum Superiorum, licitè postulare pro se, & nomine suo, etiam in foro seculari; quia status eorum nec ratione Ordinis, nec ratione suorum votorum, quibus constituuntur verè Religiosi, adimit illis, etiam *in propria ipsorum persona*, dominium rerum temporalium, ut constat ex *Greg. XIII. in Constitut. Ascendente*; consequenter habere possunt proprium. Ratio ulterior est; quia omnes, qui habent, vel habere possunt proprium, possunt sua repetere, & agere de mandato Prælati, ut expressis verbis docet *Hostiensis in Summa, de postulando, n. 7. sub fin.* Deinde Clerici pro se possunt postulare, in judicio etiam seculari, ut constat ex *c. 1. & 3. h. t.* Scholastici autem Societatis sunt verè Clerici; ut per se patet. Nec obstat, quòd sint Clerici Regulares, seu Religiosi. Nam 1. Religiosis non est prohibitum postulare cum licentia Prælati pro se, & rebus suis, si habeant proprium. 2. quia Clerici, etiam non regulares, pari passu ambulant in hoc puncto cum Regularibus, ut notat *Hostiensis cit. ex c. fin. ne Clerici vel Monachij*; at Clerici non Regulares pro se licitè postulant, quando habent proprium; ergo & Regulares. Sed de his plura dicemus *l. 2. tit. 1. de judicijs.*

Præter hæc not. 1. Clericum, qui præsumit esse Advocatus contra Ecclesiam, cujus est Clericus, vel in qua beneficium habet, propter hanc ingratitude, posse illo privari; *c. fin. h. t. ibi: Clericus autem, qui contra Ecclesiam, à qua beneficium obtinet, pro extraneis Advocatus, vel Procurator esse præsumit, tanquam ingratus, potest (maximè si Clericus sit ejusdem Ecclesie) beneficio hujusmodi spoliari.* Not. 2. prohibitum postulare, seu advocare, non prohiberi allegationes juris domi conficere, ac consilium etiam in scriptis petentibus dare; ita *Sanchez in decal. tom. 2. lib. 6. c. 13. num. 32.* Unde, qui jurisperitos, aut viros literatos, ab alijs consul-

2642.

sultos, propter iusta consilia, quæ rogati consulentibus præstant, persequuntur, aut etiam damnificant, nec sani consilij sunt; nec iustitiæ amatores, circumventionis potiùs, quàm causæ meritò intenti.

2643. Plura sunt, quæ pertinent ad officium, & munus Advocati; sed hæc tractari solent in Theol. morali, cùm agitur de sta-

tibus hominum: illud certum est: Advocatum peccare contra iustitiam, si vanis, ac inutilibus evasionibus de consilio protelat litem (cujus victoriam scit obtineri non posse) eo fine, ut clienti possessionem rei alienæ prolonget, gravi detrimento adversæ partis.

* * *

QUÆSTIO XXXVIII.

IN TIT. XXXVIII. DE PROCURATORIBUS.

2644. CUM contingat, multos rebus suis ipsos superesse, qui vel nolint, vel non possint per se ipsos agere; sed agere, vel conveniri per alios, nempe Procuratores, sic dictos, quòd sint quasi *pro alio Curatores*; ideo convenienter de his præsentij titulo (cùm transeamus ad iudicij præparatoria) tractandum est.

ARTICULUS I.

Quis, & quotuplex sit Procurator?

2645. **P**rocurator hic is dicitur, qui aliena negotia mandato Domini administrat, L. 1. ff. de Procuratoribus. Dicitur 1. *aliena negotia*. Hinc Procurator *in rem suam* non est propriè Procurator; sic enim, nec illi, nec contra illum datur actio mandati, gloss. in cit. L. 1. V. *aliena*, cùm gloss. margin. Per *actionem* intelligitur jus persequendi in iudicio; quod sibi debetur. Tale jus competit mandanti respectu ejus, qui mandatum suscepit, ut præstet mihi, quanti meâ interest, mandatum non fuisse expletum, vel omnino, non modo præscripto, vel dolosè, & negligenter, vel perperam; vel, ut tradam, quod ad eum pervenit ex re gesta, vel occasione mandati &c. Et hæc dicitur *actio mandati directæ*. Actio verò mandatarij, dicitur *actio mandati contrariæ*, de quibus videri potest Manzius de *actionib. ad §. 17. actio mandati*, Institut. de *actionibus*, fol. 220. Per *negotia* autem hic intelliguntur tam judicialia, quàm extrajudicialia, ut definitio etiam conveniat Procuratori tam *ad lites*, quàm *negotia*.

Dicitur 2. *de mandato Domini*, quo differt. 1. à negotiorum gestore, qui sine mandato aliena negotia gerit, L. 2. de ne-

got. gestor. junct. gloss. margin. ff. h. t. Secundò à Tutore, & Curatore. Nam hi non mandato Domini, sed publica auctoritate Legis, vel Magistratus agunt. 3. à defensore, qui tenet partes Rei, & defendit etiam sine mandato; non autem Procurator, qui propriè tenet vices Actoris. Additur deinde specialiter *ly Domini*, ut excludantur meri administratores, qui nec Domini sunt, nec locò Dominorum habentur, sic, ut utantur jure suo, fructus faciendi suos, qualiter id possunt Episcopi, Prælati &c.

2646. Ex hoc colliges, *verum* Procuratorem esse, qui habet legitimum Domini mandatum; & si omnium bonorum, vel negotiorum, esse Procuratorem *generalem*; si tantum alicujus, vel aliquorum, esse *specialem*. Procurator generalis est alius *cum*; alius *sine clausula, cum libera*, hoc est, cum plena, & libera potestate agendi, & administrandi ea omnia, quæ ipse Dominus potest. Hinc, carens ea clausula, non potest alienare, nisi fructus, & res, quæ facillè corrumpi possunt. Alius item *est in rem alienam*; alius *in rem suam*; alius *judicialis*; alius *extrajudicialis*; alius *ad negotia*; alius *ad lites*; de quibus fusè Legistæ. Pereyra in *Elucidar. n. 1059.* inter *Mandatarium, Procuratorem, & negotiorum gestorem* constituit discrimen; nam quamvis Mandatarius, & Procurator in eo conveniant, quòd uterque aliena negotia, mandato sibi à Domino facto gerenda gratuitè suscipiat (L. 3. §. *negotia. ff. de negot. gest.*) tamen juxta Molin. *tom. 2. Disp. 5 § 1.* Procurator est veluti pars subiecta Mandatario, utpote latius patenti. Procurator enim pressè, ac propriè dicitur, qui instrumentum à mandante accipit ad aliquid, loco, & nomine ipsius in iudicio, Hh hh 3 aut